

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies primus et secundus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1866

Elogium Auctore Anonymo, monacho San-Sulpitiano in suburbano
Bituricensi. Ex Nova Bibliotheca Mss. Philippi Labbei tom. II, pag. 34 et
sequenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73889](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73889)

A Sedit autem idem sanctissimus patriarcha Apollinaris novem annis ab anno Christi DCVII ad annum DCXV, presidente Romæ beato Papa Bonifacio, qui a Phoca cæsare obtinuit, ut templum Romæ, quod Pantheon dicebatur, in ecclesiam sanctæ Dei Genitricis, et omnium Christi Martyrum, consecraretur, regnantibus in Francia Clothario secundo, Theodoberto et Theodorico. *Personæ hic memoratæ apprime conveniunt sententiæ Henschenianæ; anno enim 611 mense Octobri S. Bonifacius IV agebat annum Pontificatus sui duodecimum, regnabantque tunc Clotarius II in regno Suessionensi, Theodobertus II in Austria, et Theodoricus II in Burgundia. Contra vero anno Christi 615 jam obierat S. Bonifacius, saltem a mense Maio: Theodobertus autem ab anno 612, Theodoricus a 615; solusque tunc supererat Clotarius II, Francorum monarcha. Quantum ergo adscriptæ principum notæ obsunt vel ipsi Anonymo, reliquisque S. Apollinaris obitum anno 615 illicantibus, tantum favent Henschenio, quocum proinde annum 611 omnino retinendum esse putamus.*

B Sacra illius ossa a Calceinistis dissipata dicuntur.

10 Jam dixi, eodem teste Anonymo, S. Apollinaris corpus in ecclesia S. Austregisili jacuisse, magnaque cum devotione a populo ibidem honorari solitum fuisse. Sita est hæc ecclesia extra muros civitatis, S. Austregisili de Castro, Gallicæ Saint Otrille du chateau appellata, de qua consulti potest Dionysius Sammarthanus tom. II Galliæ Christianæ, col. 118. Haud scio, si quid reliquiarum S. Apollinaris ibidem alibive superstit, dicente laudato Sammarthano col. 16: Jacuitque (S. Apollinaris) diu in ecclesia S. Austregisili de castro secus muros Bituricensis: at sacra ejus ossa dissiparunt Calvinistæ anno MDLXII.

ELOGIUM

Auctore Anonymo, monacho San-Sulpitiano in suburbano Bituricensi.

C Ex Nova Bibliotheca Mss. Philippi Labbei tom. II, pag. 34 et sequenti.

Doctrina ac humilitate insignis,

Vigesimus nonus a præfuit S. Apollinaris, ornatissimæ sapientiæ vir, qui et summæ ac singularis prudentiæ virtute pollens impositam sibi regendarum animarum curam, traditumque ministerium, tranquillo semper animo disposuit. Erat namque natura lenis et placidus, simulque non mediocriter eruditus: cui etiam in summo honore constituto (quod in illo æque laudari ac mirari debet) summa inerat humilitas; sed Deo circa illum magnifice operante, honoris celsitudinem toto conamine reprimenti magis ac magis famulabatur ad gloriam admiranda ejus modestia, qua nimirum ita majestatis suæ fascies deprimebat, ut tamen Apostolicæ gratiæ auctoritatem retinens, non vilis, sed humilis appareret.

2 Præterea sanctissimus Vir, divina perfusus gratia, ita igne charitatis (cujus pennis ad excelsa virtutum culmina sublimer est evectus) ardebat, ut non solum ipsa charitas interius hæreret ejus in corde, sed etiam exterius legeretur in facie; et quia studebat amore potius regere, quam terrore dominari; videbatur ab omnibus non minus amari, quam timeri; atque ob hoc fiebat, ut quæque ab sancto Præsule inuncta quisque non coactus, sed voluntarius impleret. Adde, quod tanta inter Patrem et filios dilectionis connexio erat, ut etiam dolores Patris suos filii putarent, et pius Pastor talem se eis exhibebat, ut ipse omnium passiones, infirmitatesque singulorum, suas crederet, tanquam proprias fletet.

AUCTORE MONACHO SAN-SULPITIANO. amore potius, quam terrore suos regit,

3 Denique ipso sacris documentis ad amorem vitæ perennis fidelem ac devotum gregem largiter invitante, omnes doctrinam ipsius, quam audierant, et exempla, quæ viderant, ingenti fidei affectu imitari studebant. Quod si quemquam ad salutem suam minus ejus exhortatio permoveret, ille, prout uniuscujusque naturæ moribus congruere noverat, nunc secreto, nunc palam, nunc severus, nunc blandus, vivida oratione constringebat. Efficax nempe erat principibus ad correctionem, clericis ad directionem, plebibus ad eruditionem, nocentibus ad timorem, afflictis ad solatium. Huc accedit, quod, dum pauperes, peregrini et hospites maxime illi curæ forent, atque eos omnes cum ingenti gaudio et alacritate susciperet; frequens ad eum confluebant e diversis partibus inopum multitudo, quorum subventioni quicquid habere poterat deputans, nil sibi, nihil suis, præter præsentium dierum victum et vestitum, reservabat; ita ut interdum (apud ipsum solafide manente integra) tota ejus exhausta sit substantia.

verbis et exemplis, monitis et elemosynis

4 Inter hæc dum suscipiendus hic Antistes sua æmulatione ad sobriam et pudicam vitam omnes cohortaretur, incredibile memoratu est, quanto religionis studio adoleverit Biturigenium civium pietas et devotio in Deum, amor et compassio erga proximum, sollicita custodia legum; quanta etiam tranquillitate. Deo propterea facto illis propicio, læti ac securi cuncti provinciales pacem agitabant. O felix Bituria, quæ tantum nacta es Patrem, Apostolici spiritus vigore, et vultus honore radiantem! Quod si quæretur, quare iste Christi Confessor gloriosus virtutum signa exterius non ostendit; id dabitur responsi; quum siquidem majus sit habere virtutes, quam signa exhibere virtutum; atque tota ejus vita virtutibus plena fulserit, ipsa plane in qualibet sui parte pro magno est miraculo reputanda.

omnes erudiens, magnos fructus refert, nullis tamen editis miraculis.

5 Cæterum appropinquante vocationis ejus tempore, et ipsum diræ febris ardore jam ad exitum perurgente, convenerunt ad eum dilectissimi ex clero discipuli cum multis de populo civitatis, ut illius sanctæ animæ, mox de ergastulo carnis egressuræ, suas animas commendarent, extremamque pii Patris benedictionem filiorum more perciperent. Quibus Vir Dei, de contemptu vitæ præsentis, et appetitu futuræ beatitudinis accuratum sermonem faciens, postremum hæc intulit: Fratres charissimi, nemo indulta penitentiae tempora parvipendat; nemo curam sui, dum valet, bene agere negligat; tamen spei vestræ anchoram in æterna patria figite, intentionem mentis in vera luce solidate, pacem servate, veritatem diligite; et Deus pa-

Postrema suis monita tradit.

AUCTORE
MONACHO SAN-
SULPITIANO.

cis semper erit vobiscum. Amen. Deinde quum eos pius Pater ubertim flere conspiceret, ait: Quid vos, o filioli, nimis sic movet transitus, mihi tam necessarius? Nolite, quæso, mœrere ulterius, quia hoc non est mors, sed transitus, quo Christus Dominus vocat, quem paratum invenerit: non est igitur in præsentî, quod lugentis, quum me paratum videatis.

beneque pre-
catus, mori-
tur, et hono-
ratur.

6 Post hæc Vale dicens omnibus, insolito quodam fervore spiritus oratione profusa, eis benedictionis munus impendit, sicque vivificis munitus Sacramentis spiritum inter verba orationis efflavit tertio Nonas Octobris anno Dominicæ Incarnationis DCXV. b. Hujus venerabile corpus futuræ resurrectionis gloriam expectat in ecclesia divi Austregisilli de Castro, ubi magna populi devotione honoratur c. Sedit autem idem sanctissimus patriarcha Apollinaris novem annis ab anno Christi DCXVII ad annum DCXV d.

b

c

d

præsidente Romæ beato Papa Bonifacio, qui a Phoca cæsare obtinuit, ut templum Romæ, quod Pantheon dicebatur, in ecclesiam sanctæ Dei Genitricis et omnium Christi Martyrum consecraretur e, regnantibus in Francia Clothario secundo, Theodoberto, et Theodorico.

ANNOTATA.

a Vide dicta superius num. 7.

b Imo 611, ut supra dictum est.

c Ad Syllogam præviam num. 10.

d Imo, ut ostendimus, ab anno 605 usque in 611.

e S. Bonifacius IV Papa colitur die 28 Maii, ubi de illo, consecratogue sub sanctissimæ Dei Genitricis omnium sanctorum Martyrum invocatione Romano Pantheo actum est.

DE S. MAGNO, EP. OPITERGIENSI, E

B

DEINDE HERACLENSI, CONF.

FORTE HERACLEÆ IN DITIONE VENETA.

J. G.

SYLLOGE.

Sancti in Martyrologiis recentioribus annuntiationes: corporis ex Heracleensi urbe translatio: Sancti cultus solemnissimus. Natales ejus, gesti episcopatus Opitergini ac dein erecti Heracleensis epochæ, octo ecclesiarum Venetiis facta erectio, et emortualis locus tempusque discutiuntur.

FORTE SUB
ANNUM DCLX.
S. Magni epi-
scopi, quem
Maurolycus
Heracleæ,

C

Hunc sanctum Antistitem, quem Petrus de Natalibus in Catalogi sui Appendice cap. 17 non tam nomine, quam effectu, seu rebus præclare gestis Magnum compellat, martyrologorum veterum seu classicorum nullus, quod sciam, in suos Fastos intulit. Ex recentioribus, quos novi, primus hoc die, at nimum parce illius meminuit Florarii nostri, anno 1486 conscripti, auctor his verbis: Item sanctorum confessorum Magni episcopi et Dulcis (seu Dulcidii, de quo in Prætermissis hoc die egimus) Agannensis (imo vero Aginnensis) episcopi. Subsecutus eum est Maurolycus, qui eodem hoc die non modo emortualium Sancto locum assignavit, sed et unius urbis, cui episcopus præfuit, nomen, ipsamque ejus corporis Venetam translationem suæ annuntiationi inseruit: Heracleæ, inquit, in sinu Hadriæ, Magni, ejus urbis episcopi, Venetiis in æde sancti Hieremias tumulati anno Salutis MDCVI.

alii vero Opi-
tergii annun-
tiant,

2 Verum neque ipse Maurolycus omnia, ut jam mox innui, quæ de S. Magno annuntiantur poterant, hoc suo elogio complexus est; siluit quippe de Opitergino ejus episcopatu, quem præter antiquam, licet aliqua ex parte, uti infra patebit, minus accuratam, Opiterginæ ecclesiæ inscriptionem, variosque auctores, infra etiam laudan-

dos, ei etiam adscribere videntur Galesinius et hodiernum Martyrologium Romanum; et sic quidem, ut ex utriusque annuntiatione eum Opitergii defunctum fuisse crederes: qua quidem de re postea sermo erit. At Galesinii annuntiationem nunc audiamus: Opitergii in Carnis, sancti Magni, episcopi et confessoris: cujus corpus, Venetias translatum, pie religioseque in basilica sancti Hieremias reconditum est. Audiamus et Romani Martyrologii verba: Opitergii, S. Magni, episcopi, cujus corpus Venetiis requiescit, nempe in ecclesia S. Hieremias, in quam hoc die anno 1206 translatum fuisse ex Petri de Natalibus Appendice adjectæ Martyrologio Romano annotationes testantur.

5 De hac translatione, ut ne, quæ ad Sancti cultum faciunt, sejungere alias cogamur, utque eadem opera jam mox dicta illustrentur, erudite pro suo more disserentem hic sistere visum est illustrissimum reipublicæ Venetæ senatorem, Flaminium Cornelium, qui Decade x Monumentorum ecclesiæ Venetæ pag. 447 de Sanctorum reliquiis, in æde S. Hieremias sacra assertatis, agens, quarto loco recenset corpus S. Magni, civis Altinatins, Opitergii primum, mox Heracleæ episcopi; ac dein factam Venetias ejus corporis translationem his verbis complectitur: Venerabiles sanctissimi Antistitis exuvia Venetias deportatæ fuerunt anno

sacrum cor-
pus anno 1206
Venetias dela-
tum,